

Poslední společný pán

seriál
**MAJITELÉ ZÁMKU
A PANSTVÍ VSETÍN**

Jan IV. z Pernštejna

*14. listopadu 1487
+ 8. září 1548

V létě roku 1533 koupil Jan IV. z Pernštejna od bratří ze Šlemberka panství Vsetín a Rožnov za 28 tisíc zlatých. Touto transakcí se na několik let protnul osudy Vsetínska s jedním z nejvýznamnějších šlechticů své doby.

Jan z Pernštejna patřil k nejmocnějším mužům první poloviny 16. století a díky jeho rozsáhlým majetkům se pro něj vžila přezdívka „Bohatý“. V mládí zdědil po svém otci rodové statky na Moravě (Tovačov, Hranice, Přerov, Helfštejn a Plumlov), které tvořily základ jeho držav pro další desetiletí. Už před dovršením dvaceti let se Jan zapo-

joval do vysoké moravské politiky a časem se stal také moravským zemským hejtmánem, což byla nejvýznamnější úřednická funkce v markrabství. Jan politicky podporoval Ludvíka Jagellonského na českém trůnu, i finančně v jeho bojích proti Turkům.

V roce 1526 se výrazně podílel na formování jednotek zemské hotovosti, které měly panovníkovi pomoci v bitvě u Moháče, bohužel hotovost nedorazila do bitvy včas, což také přispělo k porážce Ludvíka Turky. Po smrti svého bratra Vojtěcha zdědil Jan rodové statky v Čechách, tímto se ještě zvětšil jeho rozsáhlý majetek a Pernštejn se tak stal nejbohatším šlechticem v zemi. Po nástupu Habsburků na český trůn byl Jan vůdčí osobností české nekatolické šlechty, díky čemuž se dostával do konfliktů s králem Ferdinandem Habsburským.

Po porážce nekatolíků králem Jan své přesvědčení změnil a ke

konci svého života přijal katolickou víru.

Panství Vsetín a Rožnov patřila k nejmenším državám Jana z

Pernštejna. Z tohoto málo osídleného území mu neplynulo moc peněz a sám majitel se zde ani příliš nezdržoval, na vsetínské tvrzi

sídlili hlavně jeho úředníci. Původně byl společným správním centrem rožnovského i vsetínského panství hrad Rožnov, ale Jan ho nařídil zbořit a správu panství přestěhoval do Meziříčí. Zde nechal vystavět nový renesanční zámek v blízkosti městské hradby. Zároveň spojil Meziříčí a sousední Krásno v jednu obec. Držba majetků na hranicích Moravy znamenala pro Jana také časté spory s uherským rodem Podomanických o to, kudy má přesně vést zemská hranice. Při těchto sporech nebyly neobvyklé ani ozbrojené šarvátky a nakonec je musela řešit společná moravsko-uherská komise jmenovaná králem. Možná i kvůli sporům prodal Jan z Pernštejna panství Vsetín roku 1547 rytíři Nekešovi z Landeka. Tímto prodejem přestali mít vsetínští, meziříčtí a rožnovští poddaní stejnou vrchnost, pod kterou patřili už od středověku.

Pavel Mašláň, Muzeum regionu Valašsko